

[Bindslev.]

Lovforslag her i dette Ting gjort mig til Talsmand for den Tanke, at man skulde finde en Mellemvej, hvorved disse Presse-telegrammers Form i hvert Fald blev beskyttet, men som nævnt i Betænkningen er det ikke lykkedes de Medlemmer af Udvalget, der har været interesseret heri, at opnaa et Flertal for deres Tanke. Under disse Omstændigheder har vi fundet det rigtigst ikke at stille Ændringsforslag derom, idet man har sat sit Haab til, at det ved fremtidig Revision af Loven vil være muligt at indføre en saadan Bestemmelse.

Et andet af de Punkter, som i Udvalget har givet Anledning til nogen Dissens, er Spørgsmaalet om Oprettelsen af en saakaldt Kulturfond, hvorefter man efter Udløbet af Beskyttelsesperioden for Forfatterens Værker skulde fra Samfundets Side være berettiget til at lægge en Afgift paa Udgivelsen af disse Værker. Fra mit Partis Medlemmers Side har man af principielle Grunde ikke ment at kunne deltage i Støtte af denne Tanke, som da heller ikke er aktuel i dette Øjeblik. Naar jeg yderligere har ønsket at tage Ordet ved denne Lejlighed, er det, fordi Betænkningen, som den foreligger, er ledsaget af et Bilag, nemlig en Skrivelse fra Undervisningsministeriet, som giver Svar paa visse Spørgsmaal, der var stillet af Udvalget. Det er navnlig det andet Spørgsmaal og Besvarelsen heraf, som giver mig Anledning til nogle Bemærkninger. Udvalget har stillet det Spørgsmaal:

„Hvorledes stiller Ministeriet sig til følgende Tilføjeelse til Lovforslagets § 14 b.: „og en Tilrettelægning af Melodier, der alene tager Sigte paa Børnenes Udviklings-trin (Stemmelejet)““

I denne Anledning fremkom en Besvarelse fra Undervisningsministeriet, som, forekommer det mig, paa en noget uheldig Maade, tager Stilling til et Spørgsmaal, som dog alene burde være overladt til Domstolens Skøn i hvert enkelt konkret Tilfælde. Undervisningsministeriets Skrivelse gaar ud fra, at alle de Undtagelser, som nævnes i Forfatterlovens § 14, kun giver Hjemmel for en Benyttelse af ellers beskyttede Værker i uændret Skikkelse. Dette er imidlertid ikke rigtigt, og Udtalelsen bør derfor ikke staa uimodsagt. Lovens System er, som bekendt, dette, at i § 13 i Forbindelse med §§ 1 og 2 fastslaaes Forfatters og Komponists Eneret til Offentliggørelse af sit Værk baade i uforandret og i forandret Skikkelse, og disse Bestemmelser er Udtryk for en vidtrækkende Be-

skyttelse af Forfatteres og Komponisters personlige og økonomiske Interesser, men, som det fremgaar af §§ 14 og 15, har man i Loven ønsket ogsaa at give Udtryk for et andet Synspunkt, om jeg saa maa sige, med modsat Tendens, idet de Bestemmelser, der findes i disse Paragraffer, betegner Indgreb i Forfatterens og Komponistens personlige og økonomiske Interesser. Man har nemlig ment, at den kulturelle Interesse, som Samfundet har i, at Undervisning, Folkeopdragelse og Folkeoplysning ikke hemmes, burde stilles i hvert Fald paa visse Punkter over den personlige og økonomiske Interesse, som Forfatteren og Komponisten har, og det er da ogsaa derfor, at der i § 14 b. utvetydigt fastslaaes en Ret til at anvende tidligere udgivne Melodier i Skolesangbøger. Det er med andre Ord disse vægtige Samfundshensyn, der har bestemt Reglerne, og det er ogsaa dem, som maa komme til at bestemme disse Reglers nærmere Indhold, og som Loven nu er, kan det ikke paa Forhaand afvises, at det er tilladt at foretage nødvendige Lempelser i Melodierne. Medens Forfatterlovens § 13 principielt forbyder Forkortelser og Tillæg og Omarbejdelse, vil det ses, at § 14 i vidt Omfang utvivlsomt giver Hjemmel derfor, og Udgangspunktet i Undervisningsministeriets Skrivelse er derfor forkert.

Man vil kunne se, at Forkortelser har Hjemmel, hvis man vil betragte Stk. a og Stk. b i § 14, hvor der netop er Tale om uddragne Stykker, og § 14 c, hvor der udtrykkelig er Tale om Uddrag.

At Ændringer kan foretages, synes saaledes at være givet. For det første maa uvæsentlige Ændringer altid kunne foretages uden Samtykke af Forfatteren eller Komponisten, men ogsaa bortset herfra afgiver Formaalet — altsaa Hensyntagen til visse vigtige Samfundsinteresser — med de forskellige Undtagelser utvivlsomt Hjemmel til Ændringer indenfor visse Grænser. Det er saaledes almindeligvis antaget, at § 14 b. giver Hjemmel til at foranstalte Oversættelse til Brug i Skolebøger, uden at Godkendelse af Oversættelsen indhentes hos Forfatteren. Men hvormod alting er, burde Afgørelsen heraf være et Domstols-spørgsmaal, idet det bør afgøres af Domstolene, hvor langt de forskellige Regler i § 14 rækker, og § 14 b. bør ikke udelukke, at Melodier optages i en Skolesangbog i et særligt Arrangement, hvor der f. Eks. er Tale om Udsættelse til flerstemmig Sang, saaledes at det bliver muligt for Børnene at synge Melodien; alt sammen selvfølgelig